

رهمزی نافیع و

بو چوونه کانی

کاک مه سعوود مه مه دو

کاک مه مه دی مه لاکه ریم

عز الدین فیضی

ماوهیهک بوو ده مویست له بابهت زیانی هه فالینکی
کونم که رهمزی نافیع ناغایه بدؤیم . به لام کاک مه سعوود
مه مه د له گوقاری کارواندا دهستی خوی له
نووسینه که دا پیش خست و زوریشم بی خوش بوو .
دیسانه وه ویستم ههندی شت روون بکه مه دو چهند
ثاکداریه کی تر بخمه سه ری . له بر نه خوشیم نه ویشم
پی نه کرا . به لام له دوا بایه دا کاک مه مه دی مه لاکه ریم له
هاوکاریدا به گویره بیرواری خوی وه لامی کاک
مه سعوود مه مه دی داوه ته وه له بابه ته که دواوه .

دره خته کاندا شاردده وه . هه رجیمان بیویست بوو له خواردن و
نوین بیوان هیناین . دوای نه وه خوی رویشت . نیتر نه مان
نه یه وه . هه تا نیو هاتنه سه رمان .

تکامان نه وهی بیمان بلین له کوئی به] . نیتر بیده نگ بوو
ورتهی نه کرد . دوای نه وه به دهست به سه ری نیتر آنه به غدا .
نه مه قسے خوالیخوشیبوو (مدیر شرطة) صبری
عبد الله) بوو له پاشا له هه ولیر ده نگ بلاو بووه گوایا یه کیکان
جه تره کی باش نه شارد دوت وه . جوتیاریک دوزیبوه تیه وه .
چووه خه به ری داوه به پولیس . نه وانیش که وتوونه سه سوراخی
خاوه نی نه وچه تره . هه تا زانیویانه چوار که س جل کوردیان
له برد ابوبه زمانیان نه زانیووه به ره و زاب رویشتوون
به وجوده شوینیان هه لکرتیون هه تا زانیویانه هاتونه هه ولیر .
نه وهی نه متوانی تی بگم وه هه تا نیستاش هه ر
تینه که یشتیووم . نه وه بوو چونیان زانی ره مزی یه کیکه له وجوار
زه لامه نه که رله وه پیش خه به ریان نه بوبی .

دوای چهند روژنک کابرایه کی نینکلیز له هه ولیر بوو ،
وابزانم ناوی « میجر ستیننگ » بوو . وه کو شابه نده
وابوو . ناسیاویمان هه بوو به هوی چاره کردنی چهند نه خوشیک
له وانه کی نیشیان له لانه کان . لیم پرسی : « جیتان له نه لانه کان
کرد . و تی : ره مزی له به غدا (محاکمه) نه کریت به لام
نه لانه کان » . وه کو دیل سهیر نه کرین . ناتوانین له (عیراق)
هیج که لکیان لی وه رگرین . له بر نه وه بربار دراوه ، بیان نیرن
بو (قاھیره) له وی ژووری تاییه تیمان هه یه . هه رقسیه بک بکن
تومار نه کریت به هوی نامرازی کاره بابی یه وه . به لکی له ناو
خویاندا ههندی قسے وه ها بکن که لکی بی بی نیمه له بابهت
شه ره وه .

خوینده واری به بیز نه مهی له سه ره وه بیشکه شم کردن
نه وهیه له بابهت . هاتنی خوالیخوشیبوو . ره مزی دلیرو
پاله وانی نه مری هه ولیر له گه ل نه و سی (ضابطه) « نه لانیانه »
له کاتی خویدا بیستووه . ره نگه ههندی کیشتم له بیر چوو بیته وه
چونکه چلو دوو سالی ته واوی به سه را تیه ریوه . لیم بیورن
که نه متوانی وه کو کاک (مسعود) ی به بیز نووسینه که م
پرازینمه وه .

ئىتىجى
بىت

چارەم نەماو بە پىيوىستم زانى كە چەند دېرىنگ بو خوبىنىرى بەرپىز باويىمە سەركاغەز ئەگەر شايىانى سوود

كاتەدا رەمزى و ھەقالىكى هاتنە ڈۈورەوە سىلاۋىكى سەربازانە زۇر بە توندى بۇ مامۇستا رەفقىق حىلىمى كرد ، وا هاتنە بەرچاوم ھەمۇ لەشى پىر لە چالاکى و دلسوزى و دەرۈون پاكى بۇو . پاش نەوهى نىتىر ئە مدینە وە تالە بەندىخانە بەربۇو رەمزى لە گەل ئەمانە كان بە ھەلە لە ناحىيى حەمدانىي سەربە پارىزىكى مۇوسىل نزىك چىباي مەقلۇوب بە چەترەتتە خوارەوە ، مەبەستىيان ھەر وەككۈ دابەزىن بۇو لە نزىك سىنورى ئىپاران لە دەشتى بېتىين و رانىھە قەلادزە . كە كەوتتە لای ھەمدانىي بېكىتى گۈرىپىان گىرت بۇنەوهى لە زىنى گەورە بېرەنە وە بېن بۇ دەبىيەكە خۇيان كە ناوى تەرجانە و سەر بەناحىيە كە كۈپۈر ئە و قايىغەوانە كە ئەوانەي پەرەنە وە ، بۇ بەيانى لە گۈپۈر ئەلام ، ئە و کاتى من بەرىيەبەرى قوتاپخانە بۇوم لەسى ، قايىغەوانە كە ووتى ئەوانە جىل كوردىيان لە بەربۇو بەلام بە كورد نەدەجۇون چونكە خۇيان لە قايىغە وە بۇ سەر زەھى ھەلدا ، كەمانچەتى لای خۇمان زۇر بە ھېمىنى لە قايىغە دادەبەزى ، ھەر وەھا قايىغەوانە كە ووتى : يەكىكىيان لېيى بېسىم بەرىيەبەرى قوتاپخانە لېرىھ كېيىھ ، ئەوپىش ناوى مەن دابۇو ، كۆتبۇوی ئەي بەرىيەبەرى ناحىيەكېيىھ ووتى منىش بېم ووت عومەر میرانە ئەپىش (مەبەستلىرىھ رەمزى يە) بىن دەنگ بېبۇو ، چونكە دەيزانى جىنى مەترىسىيە بۇ ئىيمە كە واپىشان بىدات ناسىيارى ھەيە لە گەلاندا بەپىن ئەوهى كە من بىرادەرىكى نزىكىمە و كاك عومەر میرانىش كورى خالىيىتى و دۆستىشى بۇو . ئىنجا لە گۈپۈر وە دەجن بۇ گوندەكەيان تەرجان كە باوکى رەمزى زۇرتىرىن كاتى خوى لە گوندە رادەبوارد ، لەوپىشە وە پاش چەند رۇزىكى لە رېكاي ھەولىر وە خۇيان كە ياندە دېيە كانى ترى خۇيان لە رۇزەھە لاتى ھەولىر تا گەيشتتە گۈندى بېبۈكە و لە ئەن خۇيان شاردەوە . بەلام ھەر وەككۈ زانىمان يەكىكى خەلکى كونە فلۇووسە بە تەمەعى يارەپپۇول جىڭايە كانى بۇ دەولەت دەستتىشان كردو گىران و ئەمانە كان بە دەيل داندران و رەمزىش كەوتە بەندىخانە وە ئەنچامدا بىرىيانە قاھىرە و لە پاشدا دووبىارە ھىنلەنە وە بەغدا . لە لايەن خزمە كانىشى ھەول و تەقەللائىكى زۇردراتا حوكىي ئىعدامى كرا بە بېسىت سال ، ھەر لە ئاوابەندىخانەدا تۇوشى ئەخوشى دەرۈونى بۇوولە

1 - خوا لى خوشبوو رەمزى ھەقالىكى زۇر نزىكمۇو ، لە بۇلى يەكەمى سەرەتايىھە وە بېكە وە بۇوين تا بلەي ناوهەندىمەن لە ھەولىر تەواو كرد . لە سالى ۱۹۲۶ من كەوتتە بەغدا بۇ خوبىنىدەن لە خانەي مامۇستىيان ، ئەوپىش وابزانم جۇو بۇكەركۈك بۇ نەوهى قوتاپخانە دووا ناوهەندى تەواوبىكا . چونكە لە و كاتىدا قۇناغى دووا ناوهەندى لە ھەولىر ئەبۇو . رەمزى و ھەقالە كانى بەرھەمى پەرەرەدە چەند مامۇستايى كى سەرەتايى ئە و كاتە بۇوون كە زۇر بە دلسوزى بېرۇباوهەرى كوردايەتى و نىشتمانى رەزى دەجەقاند . لە گەل پېشىكە وتنى رەمزى لە تەمەندى ئەم ھەستەي زىيات لە مېشىك دەرۈونىيا دەجۇولايە وە بە ھەمۇ چەشىنچە لە ئاوابەندى خوشنا بۇو ئەدەتكەردى . خوبىشى لە بەر ئەوهى كە دايىكى خوشنا بۇو كوردىيە كى رەوان و پاراوى قىسە دەكرد ، لاويكى دل دەرۈون پاك و دلسوزۇ ناسك و رووحىپەرە بۇو . ھەر دەم دەمى بە چىكەنى بۇو ، درۇو خوھەلکىشان و خوپەسند كەنلى لانە بۇو ، بىرائى گەورەشى خوا لى خوشبوو قەزەنى ئافىع ئاغا پېشەرىك بۇو بۇنە و ، ھانى دەدا بۇ چەقاندى بېرۇباوهەرى ئەتەۋايدەتى لە مېشىكىدا .

لەپاش تەواو كەنلى خوبىنىدەن لە كەركۈك كاك رەمزى جۇو دەرەوهى وولات ، ماوهەيك لە بەرەپپۇوت دەيخوبىندەن لەوپەنە مېبۈول .

لە سالى ۱۹۲۹ كە بە مامۇستا دامەزرام لە ھەولىر ، بەر بېرسىيارىي يارتى ھىيا لە ھەولىر بە من سېپىردىرا ، لەو كاتى زانىع كە رەمزىش ئەندامەتىيادا . لە سالى ۱۹۴۰ بۇكە جارىكىيان لە خزمەت مامۇستا رەفقىق حىلىمى دانىشتبۇولىن لە مالى خوا لى خوشبوو يۇنس قادر كە بەرىيەبەرى ئەشغال بۇو لە ھەولىر خوبىشى خەلقى سلەيمانى بۇو ئەندامىش بۇو لە ھىيا ، لە

که سانی تری له گهله بیو هانیان دابی و پالیان بیوه نابی .
ره مزی کوردیکی زور دلسرز بیو هه موو خاتیک کرد و کانی
ئینگلیزی به رامبه ر کورد له سه ر زاریا بیو . به تایبەتی
کرده و هی ئینگلیز له گهله شاری سله یمانی و شیخ مه حمودی
تە مر ، هه ردهم و ای ده رده بیری که ئینگلیز به دواى هه موو
بە سه رهاته ناخوشە کانی کوردە ، لە بەر نە و هه رچی بکرد بایه
بیو تولە سەندن له ئینگلیزو پیشکە و تى کورد لای نە و شتىکى
ئاسايی بیو ، هه رو دکوو دەلین خنکا و دەست بیو پنچکە داریکى
بىخەك دەنی دەکات بە نە و هەي خۆ ، دەگار بکات .

رهمزی لە عێراق نەندامیکی پارتی هیوا بوو ، واشمان بیست
کە چووه بە یرووتیش لە گەل زور لە کوردەکانی لە بنان و سووریا
پە یوهندی بەیدا کردیوو ھەمان ریکاشی لە ئەستەمبولو
و ولاتانی تر گرتبوو . جا کەن دەتوانیت بیریاری نەوە بدات کە
رهمزی نەم بە یمانەی بە تەنیابی لە گەل نەلانەکاندا بەستووە ،
ئىيا نەلانەکان نەوەندە بىنەست بوبوینە تا لە گەل تاقە کە سېك
نەم بە یمانە بىبەستن بىنە نەوەی لە گەل سەرەک ھۆزەکانی
کوردستان پە یوهندییەکیان ھەبىن . رەمزی و نەلانەکان
کە پىکەوە هاتن و دەردەکەوت ، ھەروەک بىشتر روونمان
کردهوە ، کە لە سنوری تیران و عێراق بىنە خوارەوە و نزىك
قەزاکانی رانیە و قەلادزەو دەشتی بىتوبن جىگىر بن و لەوی
شۇرىشىك بە ناوی کوردەوە دۆز بە ئىنگلىز دا بىگىرسىن . کە واتە
شىتىكى ناشكرايە نەم بە یمانە تەنیا لە بەينى رەمزی و چەند
نەلانەک رىك ناكە وىت . لە بەر نەوەش کە نەلانەکان و زوو
کىران نەو ئاگادارىيەنەی کە لە لایان ھەبوبو لە بابەتەوە بۆ
خەلکە کە روون نەبوبەوە و تا ئىستاش بە نەھىنى ماوەتەوە بەلام
رۇزىك دېت ھەمووی دەردەکەوی و ناشكرا دەبىن و نەو کاتە
دەزانزىت کە رەمزی قوربانىيەکەی چۈن داوهوچ رىگايەكى
لە بىتاودا گرتبوو .

رده‌مزی لاویکی زور تیک یشتوو و ناگادار بیو راستکوو یه ک ری
بیو ، له بهر جوش و په روشنی خوی نه ده ترساو له هیچ
مه ترسییه ک نده گرایه وه ، له بهر نه وه قوربانیدانه که ای نه و
ده بی به شتیکی زور گرنگ دایندریت .
کاک محمد بد به وهی رده‌مزی تاوانبار کرد ووه که له گه ل نه ملاته

بهندیخانه به ردر او و دهرجوو . له کاتی نه خوشیدا چهند جار
چاوم بین دهکه وله گه لی داده نیشتم ، به لام له وهدا نه مابورو
که سوودی لی و هربگیریت له سالی ۱۹۴۷ کوچی دوایی کرد
خوای لی خوشی :

۲ - میژووی کورد و هک میله تانی تری ژازدیخواز پره له سه دان داستانی پاله و آنانه خوبه خت کردن و قوربانیدان له ریگه سه ختنی دایین کردنی سه رفرازی و دوواروزی رووناکی هم گله دا . جاهر تیکوشانیک که به نیازنیکی پاکه وه له ریگه بیروزه دا کرابیت شایانی ثه و هی به و په پری ریزه وه یادی بکریته وه پر به پیستی خوی پایه و پله له لایه ره کانی میژوودا بو داینیت .

رهمزی نافعیش یه که له و لاوه کورده دلسوزانه‌ی که به و په‌بری
له خوبوردنه و بینی ناوه‌ته ناو خه باتی بی و وجانه و هره لمه
ریگایه شدا زیانی خوی به لاویه‌تی له سه‌ر داناهه ، بونه به
پیویستی ده‌زانم که و فدارانه ههولی ۷م تیکوش‌ره
هه لس‌نگنیونه و هی تازه‌ی بین بناسین

هروهک له پیشه وه باسمان کرد که کاک مه سعود مه مر
ناگاداریبه کی له میزوهی زیان و قوربانیدانه که ای کاک رهمنزی له
کوفاری کاروانی ژماره ۲۳ دا بلاوکرده وه ، وادیاریشه زوری
له ناگاداریبه که له خزمه کان و دوست و براده رانی رهمنزی
و هرگزتوروه ، توانیوبه تی تاراده به ک ماق خوی بداتی هر رودها
کاک مه مه مردی مه لاكه ریمیش وه لامی کاک مه سعودی له ژماره
(۸۰۵) ی روزنامه ها و کاری داوه ته و هو وای ده رخستووه که
رهمنزی به نه فامی و هه لخه له تاوی نه و کارهی کرد و وهه شه و
قوربانیبه ی داوه ، بونیه به پیویستی سه رشانی خوم ده زانم
نهندی له خالانه که کاک مه مه دلیاندا دواوه روون
بکه مه وه مه بستیشم لیره لایه نگیری و به رگری کردن یاخود
کم کردن وهی نرخی رای که س نییه ، به لکو چه ند سرنج و
تبیینیه کی خومه ده ریارهی نه مه هه قاله نه مره .

کاک مجهودی مهلاکه ریم وای بو جووه که رهمزی به تنبای نه م په یمانه‌ی له گله حکومه‌تی نه لانیارا به ستوره . که چی ناجیته هیچ عهقلیک که کاک رهمزی به تنبای و سریه خو نه م کرد وهی کردین ، بین نه وهی

جیهانی . سی یه کی وولاتانی جیهان له ژیر چه به لوکی نه وبوو تا راده دیک وا به ناویانگ بwoo که روز له ووولاتانه ای له ژیر دهستی نه وبون تاوا نه ده بwoo ، به ناره زووی خوی فرمانزه وای خوی به سه ریاندا ده سه پاندو به رووبومیشیانی ده خوارد یه ک له دهوله تانه ش دهوله تی عیراق بwoo که کور دستانی عیراقیش له چوار چیوهی نه و دایه .

هرچه نده من هه ردهم خوم به لایه نگیری ریگای دیموکراتی
پیشکه و تختوار داده نیم . به لام نهودش دلیم که نه و
دهوله تانه ای به دیموکراتی پیشکه و تختوار ده ناسرین ، هه ر
نه وان بیون کوماریکیان بو کومه له ای کورد له کوردستانی نیران
دامه زراند ، تا نهودی به رژه و ندی خویان تیدا هه بیو
پشتکیرییان کرد . به لام که کشان و هو پیوستیان بی نه ما
کومه له و قاری محمدیان کرده پاروویکی چه و رو فرییان دایه
ده موزاری شای درنده و فارسه کان :

هه روهها کالا محة مه د دهلى . يه کيتي سوقيه ت بو خوکو
گردنده و ده خوي له کاتي خويدا په يمانیکي له گهله نه لانه
تازبيه کان به است . تنجا ليره دانه و پرسپياره خوي هله ده دات :
نانيا بوج رهوا يه بو دهوله تيکي پيشکه و تتخوازى که وره په يمانیک
له گهله نه م رژيمه دا بېستى هه رچه نده کاتيش بى ، که چى
تاوان و شوره يى يه بو لاويك ياتاقميکي کورد له پيناو ترووسکه
هيوایه ک بو رزگار كردنى نه ته و له گهله نه م رژيمه دا رينك
بکه و بيت .

هیچ شه رم و شووره بی نیبه بو هه رد دهوله تیکی لاواز بو ماوهه يه ک
ررووله دهوله تیکی گهوره بکا بو پاراستن و پیشکه وتنی خوی تا
دهگات به ثاماننجی .

دووا قسم نه و هیه که ره مرزی له بنه ماله یه کی دیارو دهوله مهند
بیوو له هه ولیر ، خویشی بیویستیوایه چ له عیراق چ له دهره و هی
وولات دهیتوانی زور به خوشی و ناسانی ژیان بیاته سه . به لام
دلسوزی یه که ی وای لی کرد قوربانی به هه مهو شتیکی خوی بدا
و ئه م کاره به رزه جی به جنی بکات ، له بر ته و بیویسته
خرزمه ته که ی به کرده و هیه کی پیروز دابنریت بهک به
نه لخه له تاواونه فام له قله لم بدریت .

نازیبیه کان ریک که وتووه . لیرهدا با تاوریک له ساری ده روونه نه وکاتی جه ماوهر بدینه و بهرامیه کردنه و کانی نینگلیز له وولاته که ماندا . له کاتیدا گهل به گشتی رقی له نینگلیز ده بوبوه و به تایبیه پاش بزوونت و ده مایس و که براد و ده نینگلیز دووباره داگیر کردنی عیراق . له بئر نه و ده که نه لانه کان دژی نینگلیز بیون جه ماوهر هه و ده سی به دوستایه تیبان ده هات . هرچه ننده ده شیانزانی که ریسمی نه لانی ریسمیکی دکتاتوری و نیمپریالیزمیه . بو نمودن نیواره یه کیان له روزانی مایس ۱۹۴۱ جهند شوتوموبیلیکی لوری که سهربازه نه لانه کانیان تیدا بیو له شه قامی هه ولیردا و هستابون . خه لکه که دهوره لیدان و دهستیان کرد به چه پله بیزان و سله لوات لیدان . نه و ده هر له بئر نه و ده بیو که دژی نینگلیز هه روهها هه رایه که شیخ حه سه نی که له ۱۶ مایس ۱۹۴۱ له هه ولیر روویدا هه ولیر هه مورو هیزش پرده سه رسه را . نه مهش له بنره تدا بو په سند کردنی نه لانه کان و راوهستان دژ به نینگلیز بیو . له وکاتی نه گه رباریزگاری هه ولیر خواهی خوشبوو صالح زه کی صاحبیقران و نامیر فهوجیش نه مین رواندزی نه بیونایه ، کاره ساتیکی زور که وره ده قه و ماو زور که س ده کوژرا ، شه شی نه یلوولی سله بیمانی له هه ولیر دووباره ده کرایه و ده ، به لام هیمنی و له سه رخوبی نه و دوور زاته و ای کرد کاره ساته که به ئاسانی کوتایی بی بیت ، نه م خوبیشاندانه ش هر له دلسوزیبی کی نیشتمان په روه بیانه کی دژ به نینگلیز بیو له ده رقه تیکی تردا نه م روود اووهش به دریزی بی خوینه ری به ریز ده خمه مه سه رکاغه ز . مه بستم له و قسانه نه و دهی که هه رته تیا ره مزی رقی له نینگلیز نه بیو به لکو زورترین کوردی عیراق و ای ده زانی هوی دوواکه و تتنی کورد نیمپریالیزمی نینگلیزه ، له بئر نه و دایان ده زانی رووله هه لایک بکن نه و بیو به ریزه و دهندی کورده . شتیکی ئاشکرایه که ریسمی نازیبیه کان ریسمیکی ئاپه سه ندو دکتاتوری و دژ به میللله تان بیو . به لام ده بی نه و دهش بزانین دهوله ته داگیرکه رو نیمپریالیزمی کان به همه مان ریگاوه وولاتانی بچووک و لاوازیان داگیرده کردو ده چه و ساندووه . بو نمودن نیمپریالیزمی تی نینگلیز که خوی به دهوله تیکی دیموکراتی ده زانی ، له ماوهی جه نگی دووه همی